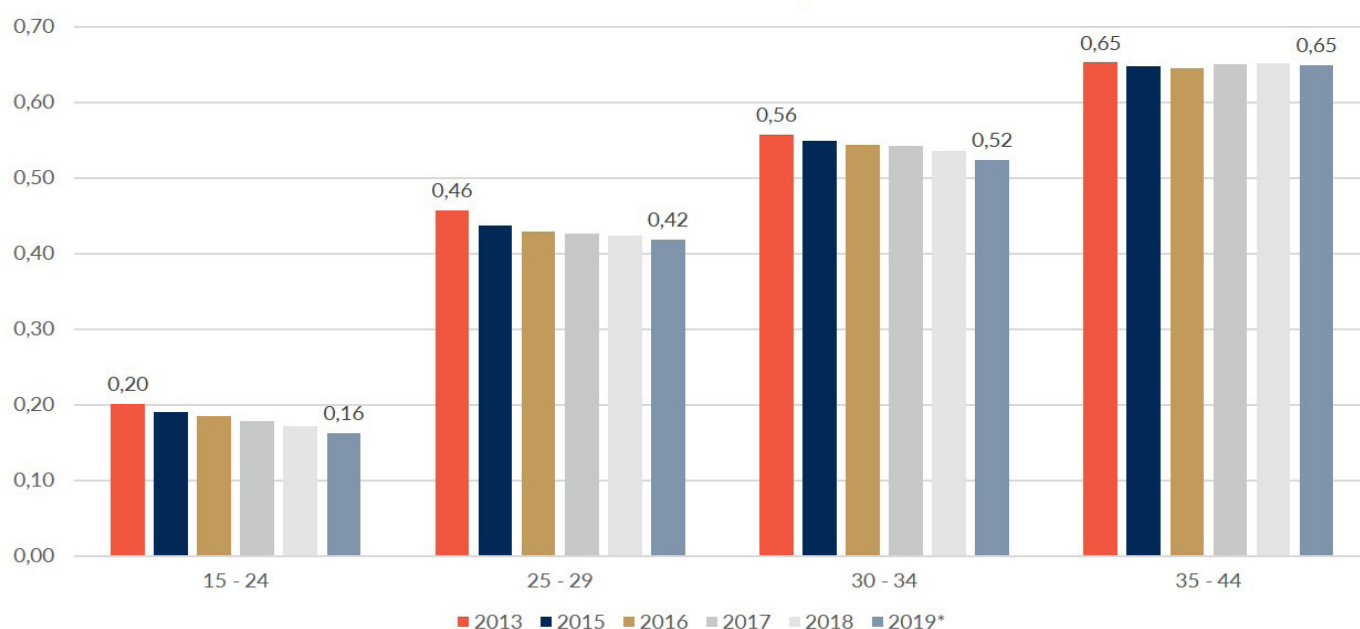

Muutokset maksetuissa henkilöveroissa, kuluttajien omistajuudessa ja kulutuskäyttäytymisessä Suomessa

Yksityishaltijoiden liikennekäytössä olevien henkilöautojen lukumäärä suhteessa väestöön ikäryhmittäin

Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja
No. 86/2020

Editor: Pekka Neittaanmäki
Covers: Kati Valpe

Copyright © 2020

Kimmo Niinimäki ja Jyväskylän yliopisto

ISBN 978-951-39-8201-0 (verkkoj.)

ISSN 2323-5004

Jyväskylä 2020

Muutokset maksetuissa henkilöveroissa, kuluttajien omistajuudessa ja kulutuskäyttäytymisessä Suomessa

Kimmo Niinimäki

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Maksetut henkilöverot	3
3	Henkilöautot	5
4	Omistusasunnot.....	7
5	Kulutuskäyttäytyminen.....	8
6	Pohdinta.....	11
7	Yhteenveto.....	14
8	Lähteet	15

1 Johdanto

Tarkastelemme tässä raportissa muutoksia ikäluokittain maksetuissa henkilöveroissa, kuluttajien omistajuudessa ja kulutuskäyttäytymisessä. Omistajuuden suhteen huomioimme kiinnittyä kahteen kuluttajille taloudellisesti merkittävään omistajuuteen: henkilöautoihin ja omistusasuntoihin. Tarkastelussamme hyödynnämme pääasiassa Tilastokeskuksen tuottamaa dataa viime vuosikymmeniltä. Tänä aikana muutoksia maailmassa ovat hallinneet digitalisaatio ja globalisaatio, ja näiden mukana niin työmarkkinat, elämäntavat kuin kulutusmahdollisuudetkin ovat muuttuneet merkittävästi. Tavoitteena on tutkia kolmea asiaa: onko havaittavissa muutoksia kuluttajien suhtautumisessa omistajuuteen, minkälaisia trendejä maksetuissa henkilöveroissa on nähtävissä ja miten suomalaisten kulutuskäyttäytyminen on muuttunut. Tarkastelemme muutoksia ikäluokittain, sillä ikäryhmien elämäntilanteet ja kohtaamat haasteet eroavat merkittävästi toisistaan, ja sillä tämä mahdollistaa muutoksien ja trendien selkeämmän esiinnousun tilastoista.

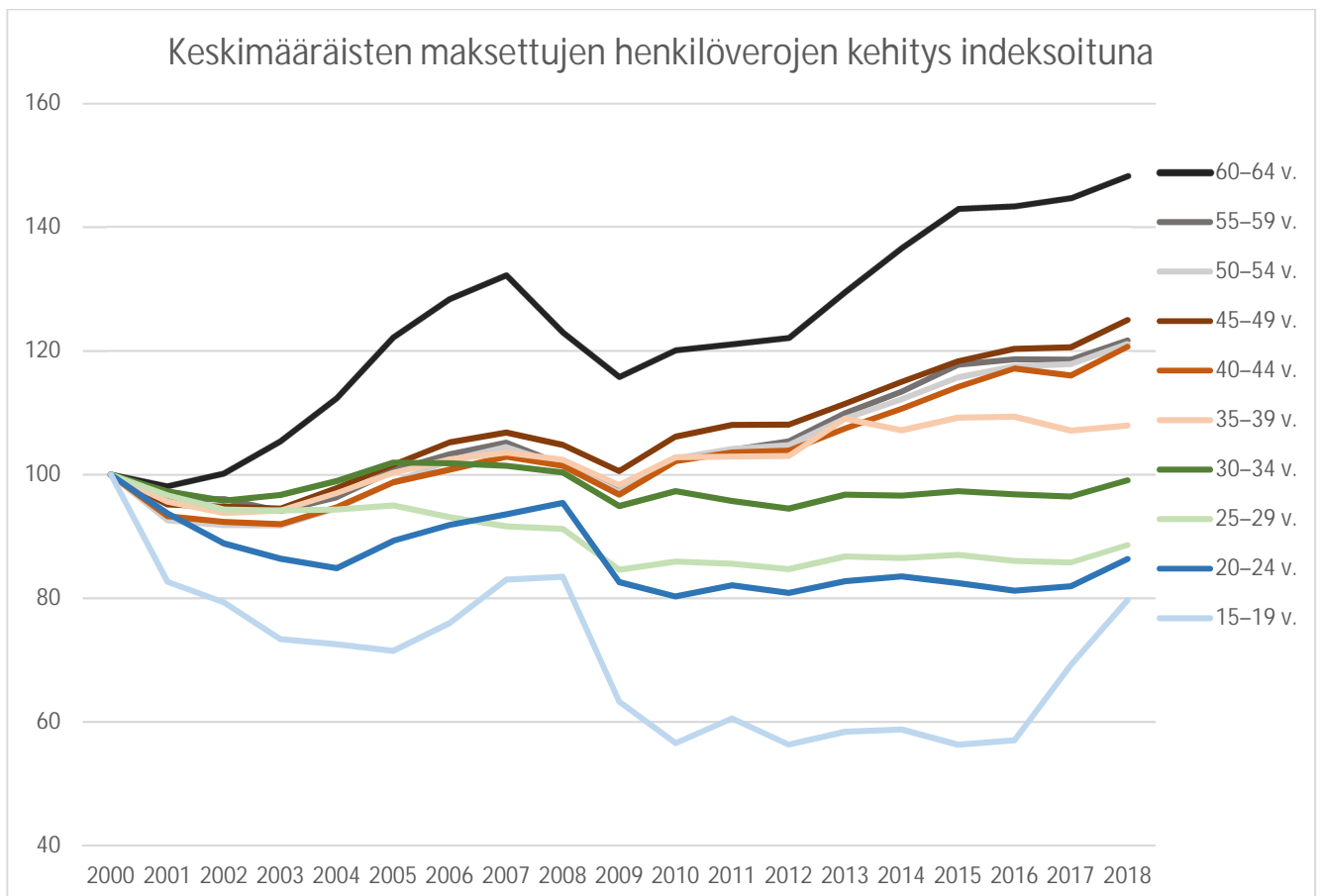
Tässä tekemämme tarkastelu on jatkoa aikaisemmalle Kansalaisten kulutuskäyttäytymisen muutokset digitalisoituvassa yhteiskunnassa -raportille (Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., 2018), jossa tarkasteltiin muun ohella samanlaisia aiheita kuin tässä. Henkilöverojen ja omistajuuden osalta käytämme päivitettyjä tietoja. Yleisesti kulutuskäyttäytymisen osalta hyödynnämme edellisen raportin havaintoja.

Aloitamme maksettujen henkilöverojen muutoksilla, siirrymme sitten henkilöautoihin, omistusasuntoihin ja lopulta kulutuskäyttäytymiseen. Lopussa pohditaan tuloksia ja tehdään lyhyt yhteenveto havainnoista.

Raportti on osa Verohallinnon tukemaa Verokertymien muutokset -selvityshanketta.

2 Maksetut henkilöverot

Kuvaamme maksettujen henkilöverojen kehitystä ikäluokittain keskimääräisillä maksetuilla henkilöveroilla henkilöä kohden. Henkilöveroihin luetaan tässä Tilastokeskuksen tilastoimat kotitalouksien maksamat tulonsiirrot, jotka sisältävät kaikki tuloista maksettavat pakolliset verot ja veroluonteiset maksut¹. Niihin lukeutuvat siis ansiotulojen verot, pääomatulojen verot, kunnallisverot ja muut pakolliset maksetut tulonsiirrot, kuten pakolliset sosiaaliturva-, työttömyys ja eläkemaksut. Vuonna 2018 niiden arvo oli yhteensä 36,8 miljardia euroa, joka oli reilu kolmasosa julkisen sektorin kaikista vero- ja veronluonteisista maksuista saaduista tuloista (Tilastokeskus, 2020a; Tilastokeskus, 2020d). Alla olevassa kuvaajassa on kunkin ikäluokan inflaatiokorjatut keskimääräiset maksetut henkilöverot indeksoituna alkaen arvosta 100 vuonna 2000.

Kuvio 1. Lähde: Tilastokeskus (2020a)

Kuvaajasta nähdään kehityksen olleen 2000-luvulla pääpiirteittäin sitä parempaa, mitä vanhempi ikäluokka on kyseessä. Erityisesti vanhimman ikäluokan (60–64-vuotiaat) ikäluokista vahvinta

¹ https://www.stat.fi/meta/kas/maks_tulonsiirt.html

kehitystä selittänee osaltaan keskimääräisen eläkkeellesiirtymisiän nousu. Heikoiten kehittyneessä, nuorimmassa ikäluokassa (15–19-vuotiaat) tulot ovat tyypillisesti pieniä ja säännöllistä työtä tekeviä on vähän, mikä selittää muutoksien suuruutta ja nopeutta muttei sinänsä suuntaa.

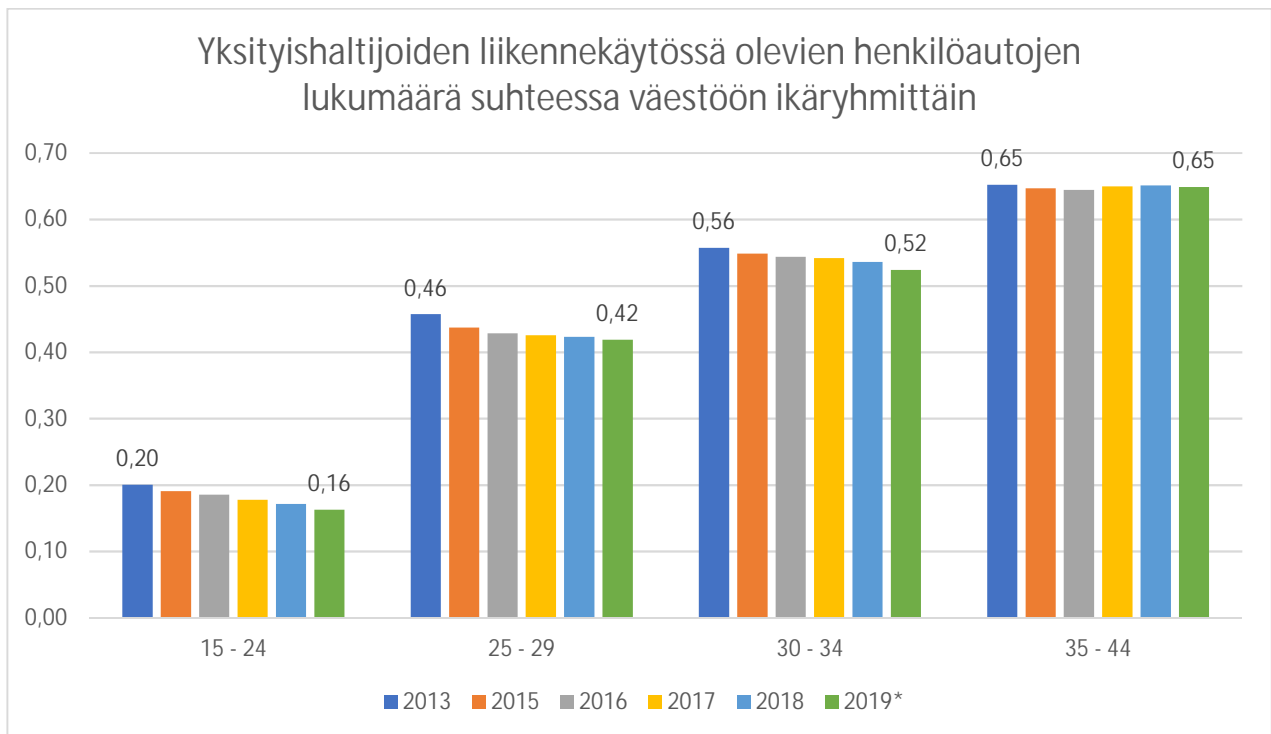
40–60-vuotiaisiin lukeutuviissa ikäluokissa kehitys on ollut keskenään hyvin samankaltaista, ja kussakin keskimääräiset maksetut henkilöverot olivat vuonna 2018 noin viidesosan suurempia kuin vuonna 2000. Näitä nuorempien ikäluokkien kehitys on sen sijaan erkaantunut 40–60-vuotiaiden kehityksestä järjestäen sitä aikaisemmin ja päätynyt sitä heikommalle tasolle, mitä nuoremmasta ikäluokasta on kyse. Vuoden 2013 jälkeen on nähtävissä selkeästi, kuinka 40–60-vuotiaiden ikäluokkien keskimääräiset maksetut henkilöverot ovat jatkaneet nousuaan 20–40-vuotiaiden ikäluokkien kehityksen ollessa pysähdyksissä.

Tarkastellessa ikäluokissa aikavälillä 2000–2018 tapahtuneiden muutoksien suuntia huomataan, että vuosituhanen ensimmäiset vuodet olivat heikkoja kaikille muille paitsi 60–64-vuotiaille. 25–29-vuotiaita lukuun ottamatta jokaiselle ikäluokalle mahtui kuitenkin vähintään kaksi merkittävästi positiivisen kehityksen vuotta ennen yleistä laskua vuonna 2009. 2010-luvulle tultaessa vain yli 35-vuotiaiden ikäluokissa kehitys oli merkittävästi positiivista, kunnes vuonna 2014 myös 35–39-vuotiaiden nousu pysähtyi.

Hyvä uutinen on, että vuonna 2018 keskimääräiset maksetut henkilöverot kasvoivat jokaisessa ikäluokassa. Kyse on kuitenkin vain yksittäisen vuoden havainnoista, eikä tämä tee tyhjäksi 2000-luvulla vallinnutta trendiä ikäluokkien kehityksien eroissa; toisaalta vuoden 2019 ennakkotietojen nojalla kasvu näyttäisi jatkuneen (Tilastokeskus, 2020d). Nähtäväksi jää, minkälaisia vaikutuksia kuluvan vuoden 2020 korona-virusepidemiolla tulee olemaan.

3 Henkilöautot

Hyödynnämme tässä Tilastokeskuksen ja Trafín keräämää dataa yksityishaltijoiden liikennekäytössä olevista henkilöautoista ikäluokittain. Alla olevassa kuvaajassa näiden henkilöautojen määrä on suhteutettu kunkin ikäluokan henkilöiden määrään. Vertailukelpoisia tietoja on vuosilta 2013-2019 (pl. vuosi 2014), ja tarkasteluun otetut ikäluokat ovat ikäryhmästä 15–44-vuotiaat.

Kuvio 2. Lähde: Tilastokeskus (2020a, 2020b, 2020c)

*Vuoden 2019 henkilömäärät perustuvat ennakkotietoihin

Vanhimmassa tarkastelussa mukana olevassa ikäluokassa (35–44-vuotiaat) ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia suuntaan tai toiseen. Sen sijaan alle 35-vuotiaissa ikäluokissa nähdään koko tarkastelujakson poikkeuksetta jatkunut laskeva trendi: kussakin havaitaan kokonaisuudessaan noin 4 prosenttiyksikön lasku näiden kuuden vuoden aikana (2013–2019). Koska henkilöautojen määrä väestöön suhteutettuna nousee vanhemmiten, on lasku ollut suhteellisesti sitä suurempaa, mitä nuoremasta ikäluokasta on kyse. 15–24-vuotiaissa tämä osuus vähentynyt jopa neljäsosan.

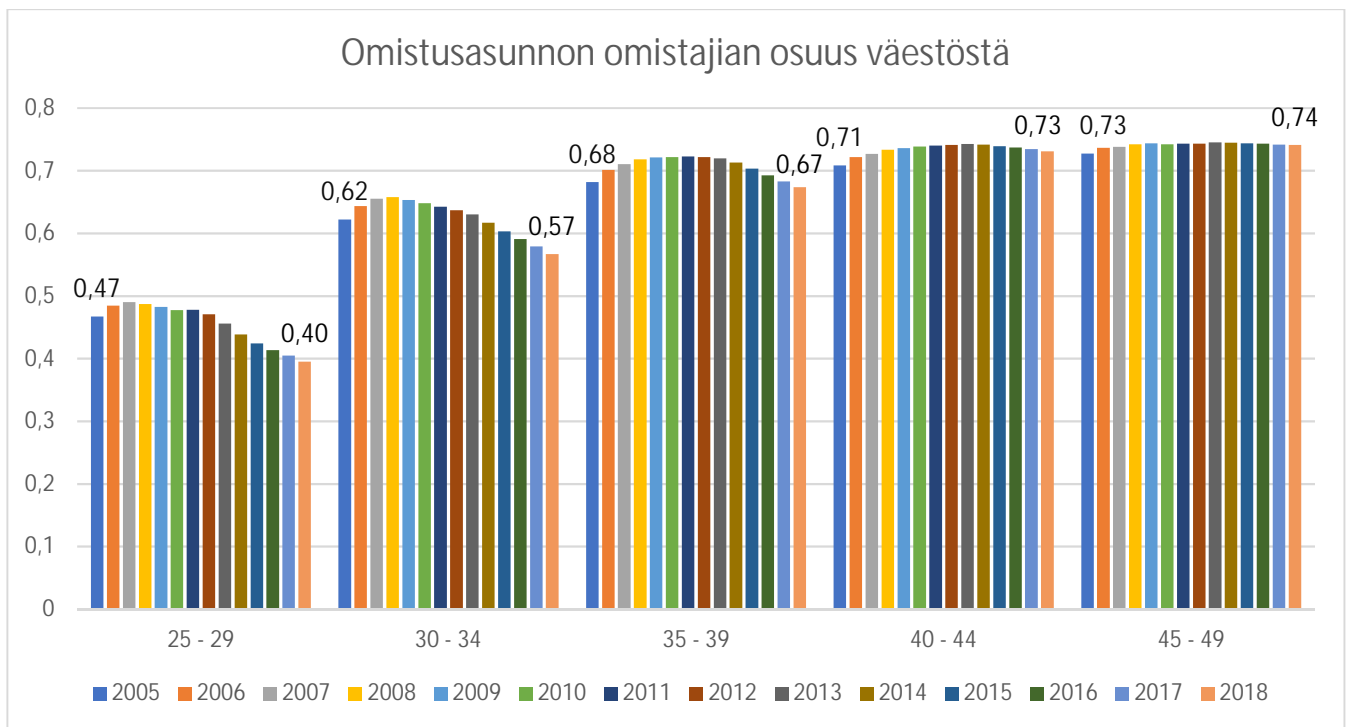
Ilmastotietoisuuden lisääntyminen, kaupungistuminen ja vuokra-autojen yleistymisen saattavat tulevaisuudessa vähentää entisestään kuluttajien kiinnostusta oman auton omistamiseen. Mikäli alle 35-vuotiaiden ikäluokkien osuudet jatkavat niiden havaittua likipitään lineaarista laskua,

olisivat osuudet vuonna 2025 enää 15—24-vuotiaissa 13%, 25—29-vuotiaissa 38% ja 30—34-vuotiaissa 50%².

² Sovitettujen regressiosuorien R^2 -luvut olivat noin 0,92:sta noin 0,99:een, joten havaitut osuuksien muutokset ovat hyvinkin lineaarisia. Tämä ei luonnollisestikaan ole tae siitä, että kehitys jatkuisi lineaarisena tulevaisuudessa.

4 Omistusasunnot

Alla on kuvattu omistusasuntojen omistajien osuus väestöstä ikäluokittain. Aikavälinä on vuodet 2005–2018. Ensimmäisen ja viimeisen vuoden havainnot kussakin ikäluokassa on nostettu näkyviin. Tarkasteltavat ikäluokat kuuluvat ikäryhmään 25–49-vuotiaat.

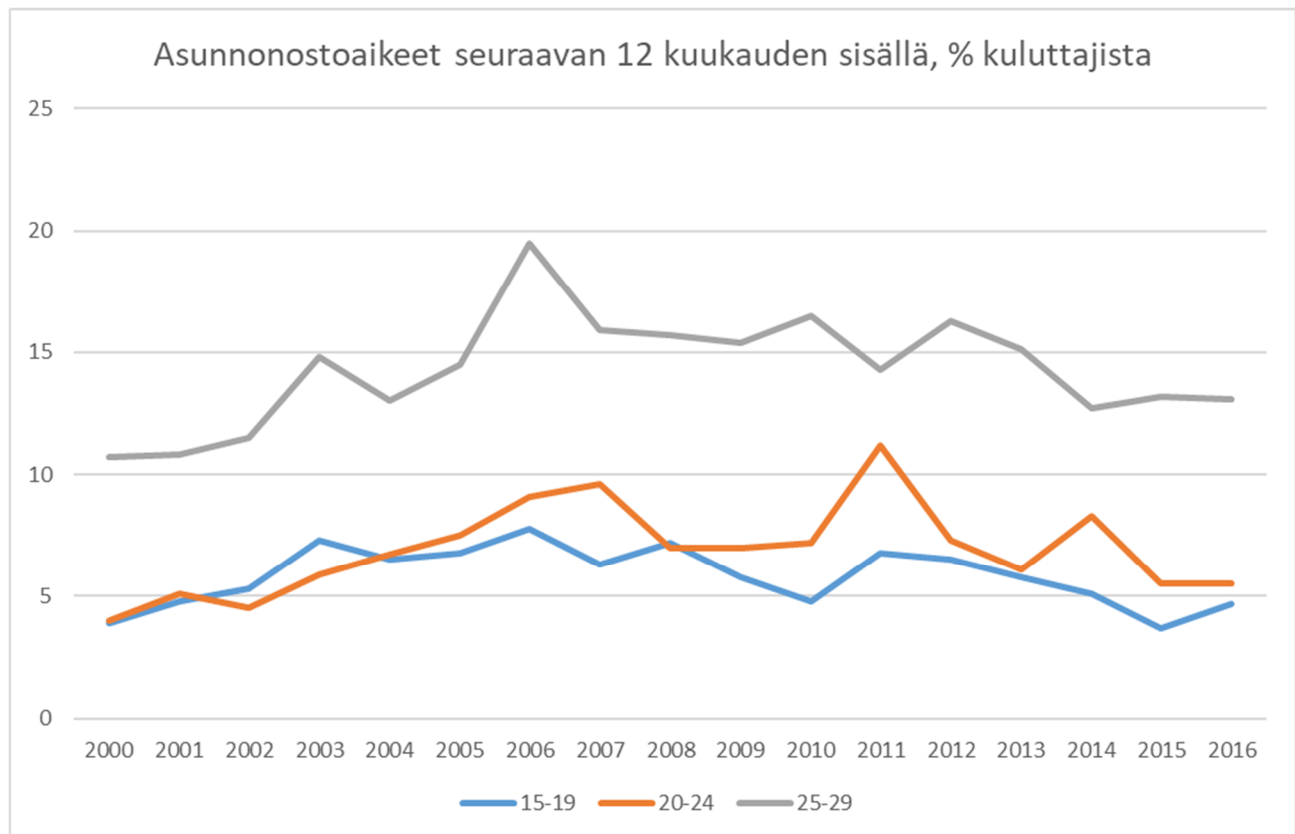

Kuvio 3. Lähde: Tilastokeskus (2020a, 2020b)

Omistusasuntojen omistajien osuuksissa on havaittavissa samanlaista kehitystä kuin henkilöautojen suhteellista määrää tarkastellessa: Yli 35-vuotiaissa osuudet ovat likimain samoja tarkastellun aikavälin lopussa ja alussa, joskin 35–39-vuotiaiden ikäluokassa osuus on kääntynyt selvään laskuun alkaen vuodesta 2011, johon asti se oli puolestaan jatkuvassa nousussa. Nuoremmassa, 25–34-vuotiaisiin kuuluvissa ikäluokissa on nähtävissä merkittävä laskeva trendi, jonka alku ajoittuu vuosille 2007–2008 eli globaalin finanssikriisin aikoihin. Kehityksen suunta ei ole kuitenkaan muuttunut kriisin jälkeisen taloudellisen toipumisen myötä. Nuorimmassa eli 25–29-vuotiaiden ikäluokassa lasku on tarkasteluvälillä ollut niin absoluuttisesti kuin suhteellisesti suurinta, ja osuus on laskenut vuodesta 2007 melkein viidesosan vuoteen 2018 mennessä. Koska tarkasteluväli on 13 vuotta ja käytetyt ikäluokat on jaoteltu 5 vuoden välein, nuoremmassa ikäluokassa havaittu laskeva trendi näkyy myös 35–39-vuotiaissa osuuden kääntymisenä laskuun. Tämä kertoo siitä, että joko omistusasunnon hankintaa lykätään aikaisempaa myöhäisemmäksi tai kyseessä on muutos kuluttajien suhtautumisessa omistusasumiseen.

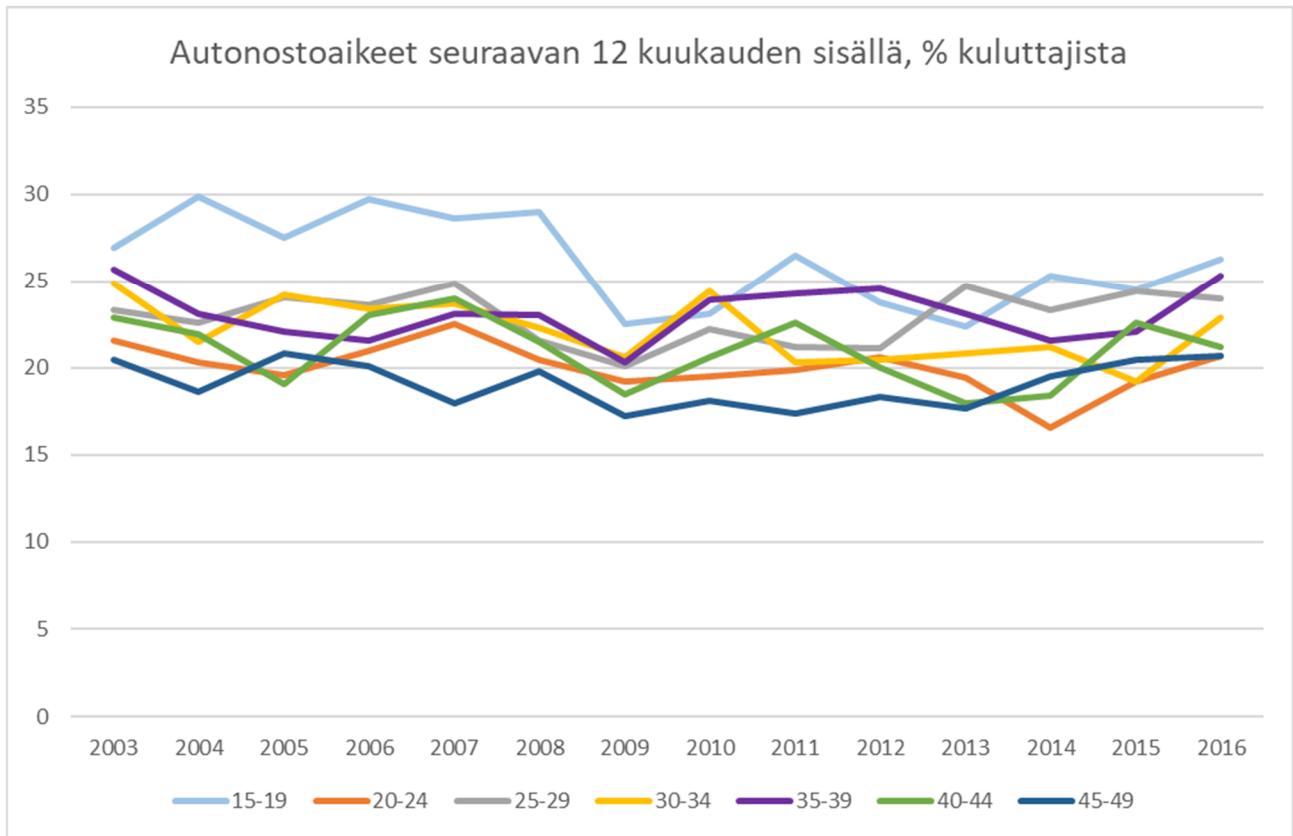
5 Kulutuskäyttäytyminen

Tässä luvussa käydään tiivistäen raportissa Kansalaisten kulutuskäyttäytymisen muutokset digitalisoituvassa yhteiskunnassa (Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., 2018) havaittuja muutoksia kulutuskäyttäytymisessä. Esitettävät kuviot perustuvat Tilastokeskuksen kuluttajabarometrien tuloksiin pääosin vuosilta 2000—2016.

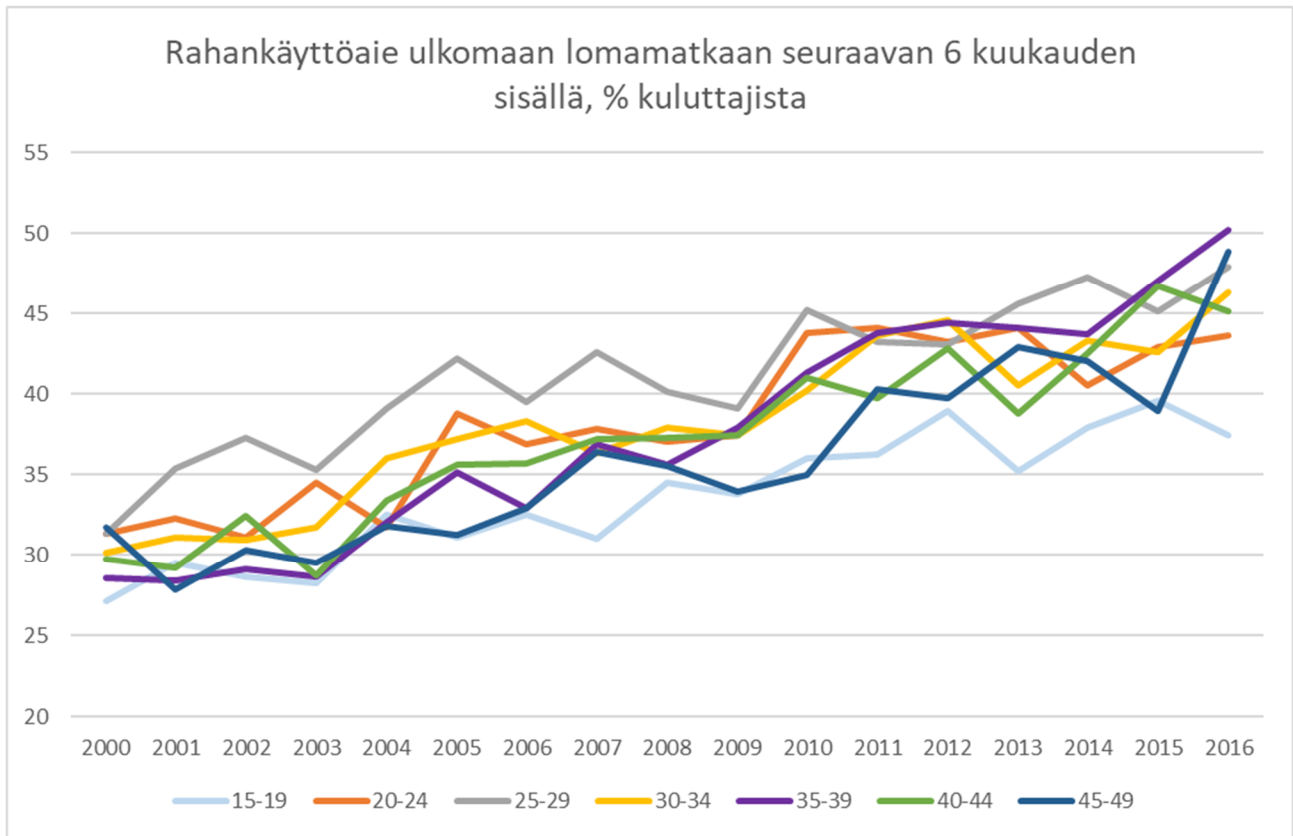
Kuvio 4. Lähde: Tilastokeskus (2018)

Asunnonostoaikeiden nähdään kääntyneen laskevaan trendiin jokaisessa ikäryhmässä vuoden 2008 ympärillä eli finanssikriisin aikoihin. Tämä osuu ajallisesti hyvin yhteen myös muutoksiin 25—29-vuotiaiden omistusasuntojen omistajien osuudessa.

Kuvio 5. Lähde: Tilastokeskus (2018)

Autonostoaikeissa merkittävä muutos on tapahtunut lähinnä nuorimmassa ikäryhmässä eli 15–19-vuotiaissa. Muiden ikäryhmien muutosten vähyyttä voi pitää yllättävänä, sillä aiemmin nähtiin yksityishaltijoiden liikennekäytössä olevien henkilöautojen määrän suhteessa väestöön laskeneen selvästi alle 35-vuotiaissa aikavälillä 2013–2019. Lisäksi toisin kuin asunnonostoaikeiden kohdalla, globaalilla talouskriisillä ei näytä olleen yhteyttä autonostoaikeisiin.

Kuvio 6. Lähde: Tilastokeskus (2018)

Rahankäyttöaieet ulkomaan lomamatkaan ovat kasvaneet merkittävästi ja tasaisesti 2000-luvulla kaikissa ikäluokissa, ja tämä onkin yksi selkeistä kulutuskäyttäytymisessä tapahtuneista muutoksista. Vuoden 2020 koronakriisi on varmasti vähentänyt aikeita, mutta sen mahdollisista pitkäaikaisista vaikutuksista ei vielä tiedetä.

6 Pohdinta

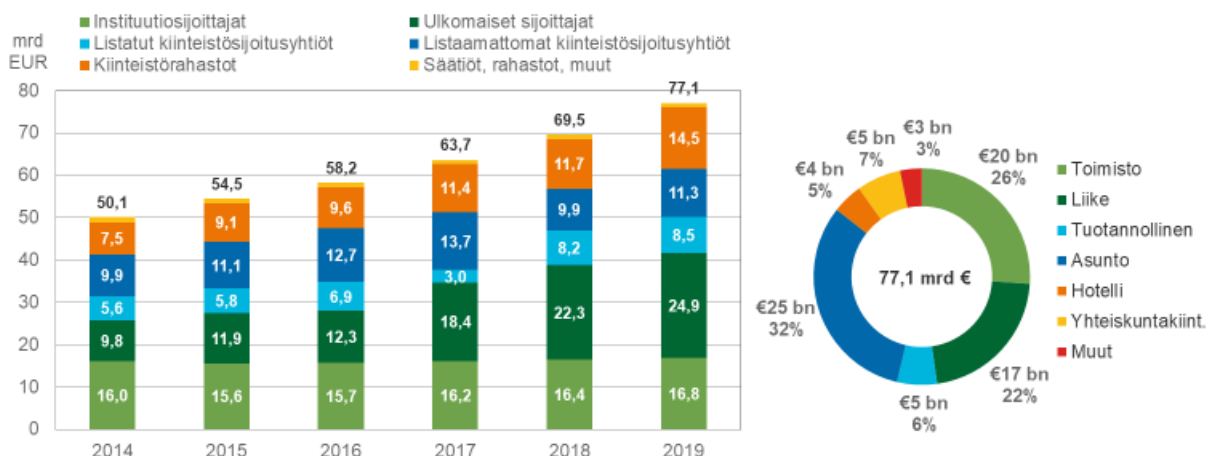
Kulutuskäyttäytymisen muutokset voivat olla ajoittain nopeita ja rajuja, minkä vuoden 2020 koronakriisi on osoittanut. Osa kriisin aiheuttamista akuuteista muutoksista voi muuttua myös pitkäaikaisiksi. Toinen muutospaineita kulutuskäyttäytymiseen aiheuttava tekijä on ilmastonmuutos, sen torjuntaan liittyvät keinot ja ilmasto- sekä ympäristötietoisuuden lisääntyminen kuluttajien keskuudessa. Näiden kahden kriisin yhteisvaikutus esimerkiksi matkailuun saattaa kasvaa pitkälläkin aikavälillä merkittäväksi. Kuluttajien asenteiden muutokset — erityisesti niiden ollessa nopeita — aiheuttavat haasteita niin yrityksille kuin yhteiskunnallekin esimerkiksi verojenkeruun näkökulmasta.

Verotulojen tulevaisuuden kehitykseen kohdistuu useita muita epävarmuuksia, jotka johtuvat sosiaalisista, yhteiskunnallisista ja teknologisista muutoksista. Esimerkiksi paljon puhuttu väestön ikääntyminen ja pienperheiden sekä yksinelävien lisääntyminen aiheuttaa muutoksia kulutukseen ja erityisesti ikääntyminen myös työntekijöiden määrään.

Monet yhteiskunnalliset muutokset, kuten kaupungistuminen, julkisen liikenteen parantuminen ja etätyön lisääntyminen saattavat vähentää omistusasuntojen ja omien autojen kysyntää, mikä puolestaan muuttaa omistajuusrakennetta ja voi jossain määrin vähentää tulojen ja siten työnteon tarvetta. Mikäli omistajuus siirtyy kasvavassa määrin ulkomaisille toimijoille, voi myös siitä aiheutua ongelmia verotukselle. Kuvioista 7 nähdään ulkomaisten sijoittajien roolin kasvaneen merkittävästi Suomen ammattimaisilla kiinteistösijoitusmarkkinoilla vuosina 2014—2019: kun markkinoiden kokonaissijoitukset kasvoivat noin puolella, ulkomaisten sijoittajien suorat sijoitukset yli kaksinkertaistuivat.

Kiinteistösijoitusmarkkinat kasvoivat 11 prosenttia vuonna 2019, asunnot markkinoiden suurin sektori

Suomen ammattimaisen kiinteistösijoitusmarkkinan toimija- ja sektorirakenne, suorat sijoitukset Suomessa

KTI Kiinteistötieto Oy

12.6.2020

Lähde: KTI (kysely sijoittajille, yhtiöiden vuosikertomukset, KTI:n arviot)

Kuvio 7. Lähde: KTI (2020)

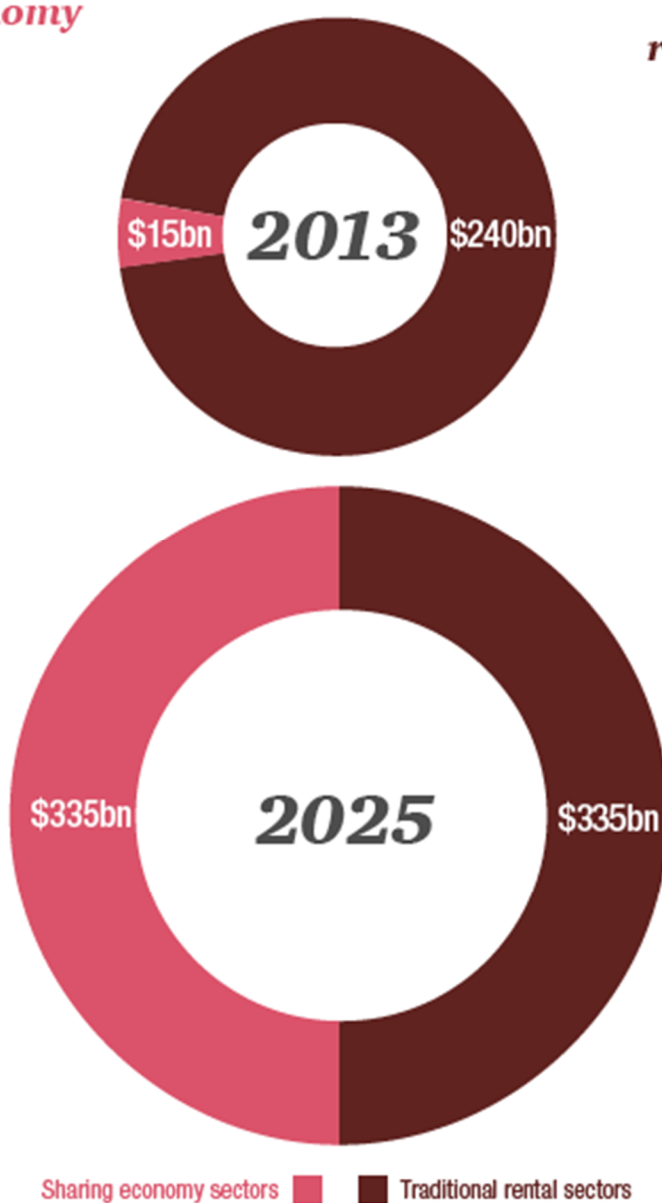
Teknologian kehittymisen myötä verkkokauppojen merkitys, jakamistalous, virtuaaliympäristöt ja ilmaiset digitaaliset palvelut ovat lisääntyneet ja niiden rooli tulee todennäköisesti entisestään kasvamaan. Jakamistalouden on arvioitu jopa 20-kertaistuvan vuoden 2013 tasosta vuoteen 2025 mennessä (ks. kuvio 8). Jakamistalouden kasvavaa roolia liikkumisessa ovat käsitelleet esimerkiksi Watanabe, Naveed ja Neittaanmäki (2016 ja 2017).

Sharing economy sector and traditional rental sector projected revenue growth

Sharing economy sector

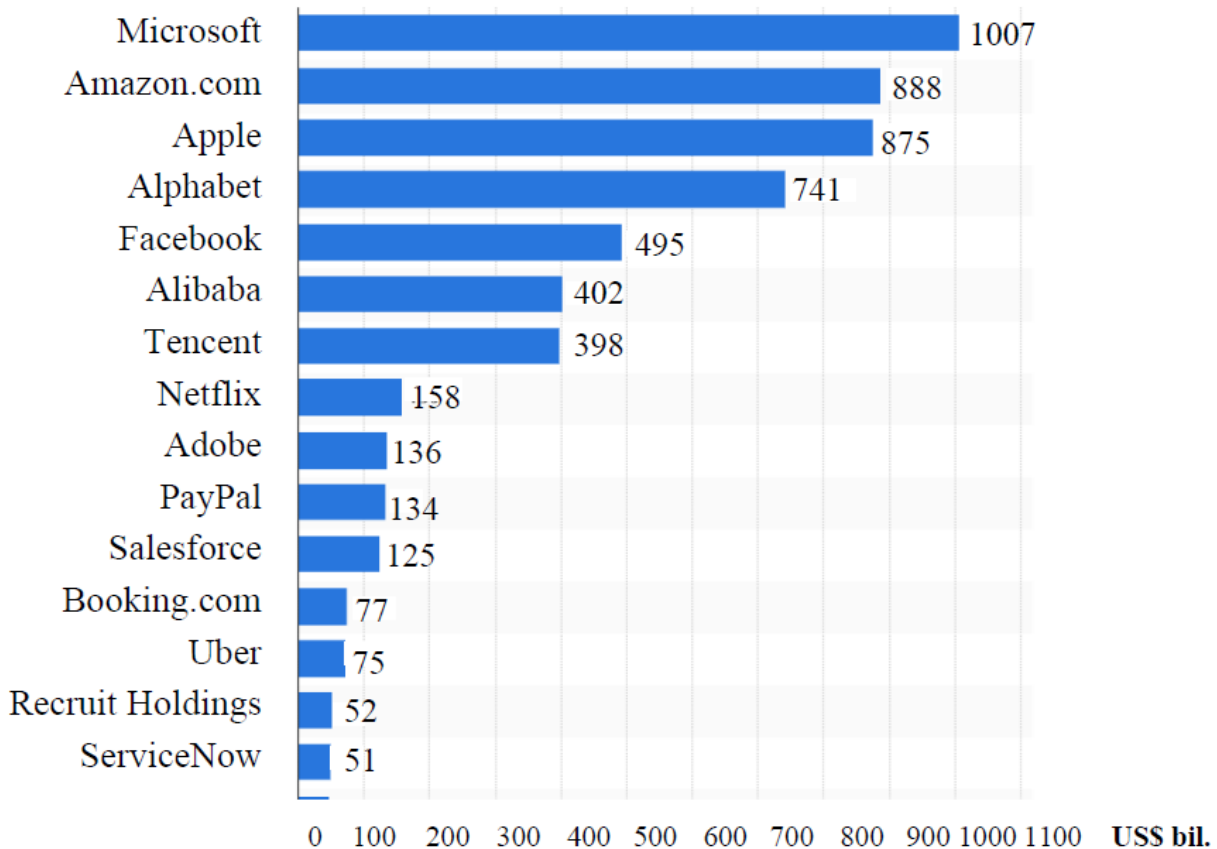
Traditional rental sector

Source: PwC analysis

Kuvio 8. Lähde: PwC (2014)

Nämä markkinoissa ja kulutuksessa tapahtuvat muutokset liittyvät läheisesti suurien globaalien, digitaalisissa ympäristöissä toimivien yritysten merkityksen kasvuun. Kuviossa 9 on esitetty markkina-arvoltaan suurimmat Internet-yhtiöt. Esimerkiksi toiseksi suurimman yrityksen Amazonin tapaista ovat käsitelleet Watanabe, Tou ja Neittaanmäki (2020).

Kuvio 9. 15 suurimman Internet-yhtiön markkina-arvo kesäkuussa 2019. Lähde: Watanabe, Tou ja Neittaanmäki (2020), alkuperäinen lähde Statista (2019).

Yksi digitaalisten markkinoiden aiheuttamia verotuksellisia haasteita on se, että niiden tuotteiden kulutuksesta ei välttämättä suoraan makseta, vaan kuluttaja luovuttaa vastineeksi tietojaan. Tietojen edelleen myymisestä aiheutuvat rahavirrat eivät puolestaan välttämättä tapahdu saman valtion sisällä kuin missä kuluttaja on. Yleisesti digitaalisuuden aiheuttamia verotuksellisia haasteita on käyty läpi muun muassa OECD:n (2015) raportissa.

Digitalisoitumisen aiheuttamia muutoksia eri markkinoilla on käsitelty erikseen esimerkiksi musiikkialan osalta (Naveed, Watanabe & Neittaanmäki, 2017). Musiikkialan lisäksi vaikutukset ovat kohdistuneet muun muassa viihdepelaamiseen (Inoue, 2017; Inoue & Tsujimoto, 2018) ja rahapelaamiseen. Kuluttajien asenteiden muutokset yhdistettynä maailman digitalisoitumiseen ovat vaikuttaneet merkittävästi myös esimerkiksi muotialaan (Watanabe, Akhtar, Tou & Neittaanmäki, 2020).

7 Yhteenveto

Tarkastelimme tässä raportissa muutoksia keskimääräisissä maksetuissa henkilöveroissa, omistajuudessa ja kulutuskäyttäytymisessä ikäluokittain 2000-luvulla. Ensimmäisessä havaitsimme kehityksen korreloivan positiivisesti iän kanssa, ja nuorempien (alle 40-vuotiaiden) ikäluokkien tippuneen vanhempien työikäisten ikäluokkien (yli 40-vuotiaiden) keskimääräisten maksettujen henkilöverojen kehityksen kyydistä. Tämä jako näkyy erityisen selkeänä 2010-luvulla. Uusimmat havainnot vuodelta 2018 antavat kuitenkin pieniä positiivisia merkkejä kaikkien ikäluokkien osalta.

Omistajuutta käsittelevissä luvuissa näimme viitteitä siitä, että alle 35-vuotiaiden suhtautuminen henkilöautoihin ja omistusasuntojen kaltaisiin isoihin investointeihin ja siten omistajuuteen olisi muuttunut: henkilöautojen määrä suhteessa väestöön ja omistusasuntojen omistajien osuus on ollut laskevassa trendissä 2010-luvulla. Siihen, onko kyseessä ostopäätöksen lykkääntyminen myöhempään ikään, tarkasteltuun aikaväliin liittyvä ohimenevä ilmiö vai pysyvä muutos elämäntavoissa ja kulutuskäyttäytymisessä, ei tässä pystytä vastaamaan.

Verotuksen tulevaisuuteen liittyy useita epävarmuutta aiheuttavia tekijöitä, jotka liittyvät muun muassa sosiaalisiin, teknologisiin ja yhteiskunnallisiin muutoksiin. Näiden mahdollisten vaikutusten analysointi on tärkeää, jotta verotusjärjestelmämme pysyy alati muuttuvan maailman mukana.

Tätä raporttia tarkemmin kulutuskäyttäytymisen muutoksia on käyty Kansalaisten kulutuskäyttäytymisen muutokset digitalisoituvassa yhteiskunnassa -raportissa (Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., 2018). Muutoksiin maksetuissa henkilöveroissa Suomen eri alueilla on perehdytty perusteellisesti puolestaan raportissa Muutokset maksetuissa henkilöveroissa alueittain Suomessa 2000-luvulla (Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., 2020).

8 Lähteet

Inoue, Y., (2017). Genres of complementary products in platform-based markets: Changes in evolutionary mechanisms by platform diffusion strategies. *International Journal of Innovation Management*, 22, 15-30.

KTI, 2020. KTI Kiinteistötieto Oy:n tuottama kuvio.

Naveed, K., Watanabe, C. & Neittaanmäki, P. (2017). Co-evolution between streaming and live music leads a way to the sustainable growth of music industry: Lessons from the US experiences, *Technology in Society*, 50, 1-19

Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., (2018). Kansalaisten kulutuskäyttäytymisen muutokset digitalisoituvassa yhteiskunnassa. *Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja nro. 67/2018*.

Niinimäki, K., & Neittaanmäki, P., (2020). Muutokset maksetuissa henkilöveroissa alueittain Suomessa 2000-luvulla. *Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja nro 85/2020*.

Statista, 2019. Top Internet Companies: Global Market Value 2018. Statista, Hamburg. <https://www.statista.com/statistics/277483/market-value-of-the-largest-internet-companies-worldwide/> (retrieved 10.01.2019).

Tilastokeskus, 2018. Tilastokeskuksen toimeksiannosta tuottamat selvitykset.

Tilastokeskus, 2020a. Tilastokeskuksen toimeksiannosta tuottamat selvitykset.

Tilastokeskus, 2020b. Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 16.4.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>

Tilastokeskus, 2020c. Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-8381. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 16.4.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vamuu/index.html>

Tilastokeskus, 2020d. Suomen virallinen tilasto (SVT): Verot ja veronluonteiset maksut [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-1131. 2019, Liitetaulukko 1. Verot sektoreittain ja verolajeittain, 2018-2019 1). Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 7.6.2020]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vermak/2019/vermak_2019_2020-03-16_tau_001_fi.html

OECD (2015), *Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 - 2015 Final Report*, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264241046-en>.

PWC, 2014. *The sharing economy –sizing the revenue opportunity*.

Watanabe, C., Akhtar, W., Tou, Y. & Neittaanmäki, P. (2020). Fashion-driven textiles as a crystal of a new stream for stakeholder capitalism: Amazon's endeavor. *Julkaistaan: International Journal of Managing Information Technology*, 12 (2).

Watanabe, C., Naveed, K., & Neittaanmäki, P. (2016). Co-evolution of three mega-trends nurtures un-captured GDP – Uber's ride-sharing revolution. *Technology in Society*, 46, 164-185.

Watanabe, C., Naveed, K., Neittaanmaki, P. & Fox, B. (2017). Consolidated challenge to social demand for resilient platforms: Lessons from Uber's global expansion. *Technology in Society*, 48, 33-53.

Watanabe, C., Tou Y. & Neittaanmäki, P. (2020). Institutional Systems Inducing R&D in Amazon - The Role of an Investor Surplus Toward Stakeholder Capitalization. *Julkaistaan: Technology in Society*.

Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja
No. 86/2020

ISBN 978-951-39-8201-0 (verkkoj.)
ISSN 2323-5004

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO